

Aquest PDF correspon a la versió HTML disponible en l'adreça adjunta. Els textos enllaçats només funcionen en la versió HTML que, a més, pot contenir actualitzacions no incorporades en aquest PDF.

<http://www.amnistiacatalunya.org/edu/pelis/dudh/cat/maradentro.html>

El cine i la Declaració Universal dels Drets Humans

Declaració Universal dels Drets Humans

Declaració Universal dels Drets Humans

Mar adentro

Any: 2004.

Durada: 125'.

Direcció: Alejandro Amenábar.

País: Espanya.

Edat: A partir de 13 anys.

Argument: Basada en la història real de Ramón Sampedro. Després de quedar tetraplègic (paralitzat del coll cap avall) a causa d'un accident, va reivindicar judicialment que se li permetés posar fi a la seva vida, cosa que a causa del seu estat, no podia fer ell sol. Va morir el 1998, després d'ingerir cianur. Tenia 55 anys i en feia 30 que havia quedat tetraplègic.

Suggeriments didàctics

Temes: Dret a una vida digna, dret a recórrer als tribunals.

Observacions: Atès que sobre l'eutanàsia hi ha opinions discrepants, per facilitar la comparació de criteris al final s'adjunten les adreces de l'Associació Dret a Morir Dignament (que reivindica la legalització de l'eutanàsia), i de la Conferència Episcopal Espanyola (contrària a aquesta legalització), per si es volen utilitzar com a referències. (1)

Elements de debat per a iniciar un cinefòrum:

- És possible consensuar un criteri sobre el que és una vida digna?
- Quines diferències hi ha entre eutanàsia, suïcidi assistit i suïcidi?
- Tenim dret a posar fi a la nostra vida? Podem fer el que vulguem amb la nostra vida?
- Comporta perills la legalització de l'eutanàsia? En cas afirmatiu, quins?

Altres reflexions que es poden tenir en compte:

- Laura, la periodista, al principi pensa com Ramón, i després canvia d'opinió. Amb qui és més fàcil identificar-se, amb ella o amb Ramón? És possible identificar-se amb tots dos?
- Per què Rosa al principi insisteix tant a voler "animar" Ramón? Per què acaba canviant?
- Si ens trobem davant una situació com la de Ramón, què és més important, com a familiars, amics o coneguts: tenir una sòlida opinió sobre el tema o ser capaços d'empatitzar amb aquesta persona?
- Per què el germà de Ramón no suporta que ell digui que vol posar fi a la seva vida?
- Comentar les següents dues frases de Ramón: "Viure és un dret i no una obligació", "Una vida que elimina la llibertat no és vida".
- Un motiu freqüent d'ingrés en serveis d'urgències psiquiàtriques són els intents de suïcidi. És correcte intentar evitar aquests suïcidis? Per què?
- Molta gent pensa que el desig de suïcidar-se sempre és patològic. En la mesura que Ramón desitja morir, se'l pot considerar un malalt mental?
- El suïcidi d'una persona és sempre un fracàs del conjunt de la societat, en la mesura en què no ha pogut evitar-ho?

- Ramón demana el dret "a la seva mort". Quina actitud és més respectuosa: la de qui reivindica per a ell aquesta opció concreta (l'eutanàsia i el suïcidi assistit) o la de qui vol imposar a tothom els seus criteris (la prohibició de l'eutanàsia i el suïcidi assistit)?
- És comprensible que a persones amb discapacitats els inquietin, i rebutgin, demandes com les de Ramón? Quins són els seus motius?
- En ocasions a persones grans ingressades en geriàtrics algun cuidador, pel seu compte, els ha provocat la mort, argumentant posteriorment que ho havia fet per compassió. Aquests comportaments són eutanàsies o assassinats?
- La legalització de l'eutanàsia augmentaria o reduiria les possibilitats de casos com els del punt anterior?
- Hi ha gent que associa la reivindicació de la legalització de l'eutanàsia amb les pràctiques eugenèsiques i genocides nazis. Té sentit aquesta comparació?
- Hi ha països en els quals l'eutanàsia és legal? Quin tipus de països són?
- Algunes persones associen la paraula eutanàsia amb la potestat d'un metge, segons el seu criteri, de posar fi a la vida d'un malalt. Unes altres, al dret d'un malalt de, en determinades circumstàncies, sol.licitar aquesta actuació del metge. Aquesta confusió sobre els significats facilita el debat sobre el tema?
- Si tenim dret a la pròpia vida, també tenim dret a fer el que ens sembli amb els nostres òrgans? És legal la venda dels propis òrgans?
- Quan es parla de l'eutanàsia sempre s'utilitza la paraula "dignitat". Per als qui reivindiquen el dret a l'eutanàsia la dignitat té un significat; per als qui s'oposen a la concessió d'aquest dret, en té un altre. Uns i altres haurien de buscar paraules diferents, que no generessin aquest problema? Quines? O les paraules són el de menys, ja que existeix una discrepància de fons insalvable?
- La visita del sacerdot a Ramón es desenvolupa dins d'un ambient bastant esperpèntic. És la millor forma d'abordar les discrepàncies entre les demandes de Ramón i la postura de l'Església sobre l'eutanàsia?
- És oportuna la comparació entre l'acceptació de la pena de mort i l'oposició a l'eutanàsia?
- Què és un "document de voluntats anticipades" o "testament vital"? Hauria estat d'alguna utilitat en el cas de Ramón? En quins casos és útil? (2)
- Els metges estan obligats a respectar el testament vital d'un malalt? I els familiars? Quins són els límits d'un testament vital? Què es pot demanar i què no s'hi pot demanar?
- Les cures paliatives poden anul.lar sempre l'eventual desig de morir? Per què la cunyada de Ramón s'ofèn tant amb les paraules del sacerdot?
- Què és la Llei d'autonomia del pacient? Des de quan existeix? Es respecta sempre?
- Què és l'acarnissament terapèutic? Coneixes algun cas proper o que hagi aparegut en els mitjans de comunicació?
- Com t'agradaria morir?
- Et sembla bé parlar de la mort? Molta gent evita fer-ho, se sent incòmoda si surt el tema, per què?

● Textos per comentar. Del llibre de Ramón Sampedro "Cartas desde el infierno":

"El dret de néixer parteix d'una veritat: el desig del plaer. El dret de morir parteix d'una altra veritat: el desig de no sofrir. La raó ètica posa el bé o el mal en cadascun dels actes. Un fill concebut contra la voluntat de la dona és un crim. Una mort contra la voluntat d'una persona també. Però un fill desitjat i concebut per amor és, òbviament, un bé. Una mort desitjada per alliberar-se del dolor irremeiable, també."

"Només l'anàlisi que fa l'individu a partir de les seves circumstàncies pot determinar el concepte de la seva pròpia dignitat. Només la consciència personal pot acceptar com a digna i tolerable una circumstància dolorosa que un altre consideraria irracional, indigna i insuportable."

● Text per comentar. Juan Antonio Martínez Camino (llavors director del Secretariat de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe). El País, 27-2-1998:

"El dret a l'autodeterminació té els seus límits. No hi ha un dret d'autodeterminació sobre la pròpia vida. Hi ha béns que van tan lligats a la dignitat humana que són difícilment separables d'ella. Són béns innegociables. Negociar la meua vida és una cosa que contradiu la meua pròpia dignitat. Per això llevar-se la vida és immoral, perquè està en contradicció amb la dignitat humana."

(1) Sobre l'eutanàsia:

Associació Dret a Morir Dignament

http://www.eutanasia.ws/eutanasia_suicidio.html

Conferència Episcopal Espanyola

<http://www.conferenciaepiscopal.es/documentos/conferencia/eutanasia.htm>

(2) Sobre el testament vital:

http://www.eutanasia.ws/testamento_vital.html

<http://www.conferenciaepiscopal.es/index.php/testamento-vital.html>

(adreces actives el 2015)